

Afirmarea tradițiilor dedicate sărbătorilor hibernale fac parte din obiceiurile cotnarenilor, fiind extraordinar de variate în forma și manifestările lor

Pentru aceste obiceiuri de iarnă pregătirile încep de la începutul postului Crăciunului, prin repetiții ale celor ce se vor organiza în cete pentru a colinda și ura.

Cele mai vechi obiceiuri sunt ceata de urători, grupul de mascați sau urații, cerbul cu banta, ursul, capra cu mascați, capra cu ursari. Fiecare membru își procură sau își confecționează recuzitele necesare: tobă, buhai, zgardă cu clopot, mască, masti tradiționale din Cotnari pentru urs (capul ursului), împodobirea căciulii sau a chipiului, opinci, haine specifice caprei sau ofițerilor, epoleți, săbii, alte accesorii și haine specifice.

Repetițiile se fac la fiecare membru în câte o seară, urmărită cu atenție de flăcăii și oamenii care stăpânesc bine tradiția. La repetiție vine și taraful care va cânta, dar în lipsa lui un cetățean care cântă din fluier. Se repetă până când toți execută bine mișcările sau rolurile impuse.

Înainte Crăciunului se taie porcul. Gospodarul servește pe cei care-i ajută cu țuică, vin apoi se face o friptură pe cînste la care mănâncă toți. Ca obicei, după ce a fost curățat porcul, înainte de a fi cenătit, i se face pe frunte semnul sfintei cruci, urându-i-se gospodarului să-l mănânce sănătos.

Se prepară de către gazdă, ajutată și de vecine, rude sau prieteni, cârnați, chișcă, tobă, sângerete, caltaboși; condimentele folosite sunt foarte puține: sare, foi de dafin, piper, usturoi. Carnea pentru cârnați și chișcă se toacă pe fund de lemn cu satârul.

Ajunul Crăciunului era, este și va fi mult așteptat de toți creștinii. În seara Ajunului, grupurile de colindatori merg să colinde și sunt răsplătiți cu nuci, mere, și ceva bani.

În zilele de Căciun se merge cu steaua, se fac vizite (copii merg la părinți, la nănași, la cumetri, la prieteni, vecini).

În a doua și a treia zi de Crăciun, tineretul merge la hora satului, apoi seara la bal. Și hora și balul sunt gratuite, cheltuielile fiind suportate de către cei ce organizează cetele de mascați: capra, urs, cerb. Fetele și flăcăii care participă la aceste petreceri sunt obligați să primească la rândul lor aceste cete.

Cetele se adună în ziua de 31 decembrie în fața primăriei, prezintă programul, apoi primesc o autorizație pe baza căreia pot să meargă prin sat.

In acest an, domnul primar Cretu Vasile, cu sprijinul Consiliului Local, a premiat substanțial cetele reprezentative ale comunei. La jurizare s-a

avut in vedere ca uratura sa fie clamata cu convingere si pasiune, varietatea si bogatia costumelor, traditia autentica in asambu.

Înspre seară, copiii încep a ura, când consideră că gospodinele au copt colacii. Când ajung la poarta gospodarului, copiii întreabă: „Primiți cu uratul!”. Dacă sunt primiți, gazda cu mult bun simț ascultă uratura, apoi le mulțumește frumos și cuviincios, rugându-i să primească nuci, colacii, mere și ceva bani. Copiii le mulțumesc și le urează: „La mulți ani!”.

În prima zi a Anului Nou, de Sfântul Vasile, copiii umblă cu semănatul (sorcovitul), iar gospodarii primesc cetele ce au fost organizate.

Toate aceste urături, jocuri contribuie la buna dispoziție a oamenilor, îi fac să uite de ne cazuri și supărări, adesea împăcându-se cu cei cu care s-au certat în cursul anului.

Urmează cele două sărbători creștine: Boboteaza și Sfântul Ioan Botezătorul. În ajunul Bobotezei preotul merge prin sat cu stropitul cu agheazmă a caselor, având cofa cu agheazmă, mănunchiul cu busuioc iar de partea de jos a crucii este legat fuiorul de cânepă. În fața preotului merg copiii strigând pentru ca gospodarii să deschidă poarta și ușa casei, ca să intre preotul și dascălul. Gospodarii, în afară de plată, dau preotului și un fuior de cânepă. Dacă Boboteaza găsește timpul călduros, se spune că va urma o perioadă de frig, dacă este frig, se va produce dezghețul.